2024/605

7.3.2024

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2024/605

ze dne 18. prosince 2023

o souladu opatření Lotyšska s cílem Unie v oblasti klimatické neutrality a se zajištěním pokroku v oblasti adaptace

(Pouze lotyšské znění je závazné)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1119 ze dne 30. června 2021, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 ([1]), a zejména na čl. 7 odst. 2 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle nařízení (EU) 2021/1119 (evropský právní rámec pro klima) je Komise povinna posoudit soulad vnitrostátních opatření s cílem klimatické neutrality a se zajištěním pokroku v oblasti adaptace. Komise posoudila soulad opatření Lotyšska s těmito cíli ([2]). Níže uvedená doporučení z uvedeného posouzení vycházejí. Lotyšsko by mělo tato doporučení náležitě zohlednit a přijmout následná opatření v souladu s evropským právním rámcem pro klima.

(2) Zatímco čisté emise skleníkových plynů v Unii (včetně emisí z využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) a s výjimkou mezinárodní dopravy) celkově vykazují trvale klesající trend, který je obecně v souladu s lineární trajektorií k dosažení cíle Unie v oblasti klimatu do roku 2030 ve výši −55 % a cíle Unie v oblasti klimatické neutrality do roku 2050, tempo snižování emisí je třeba urychlit a je nezbytné, aby členské státy přijaly opatření. Pokrok v jednotlivých členských státech je doprovázen různými odvětvovými problémy a nedostatky, jež je třeba neprodleně řešit. Z posouzení na základě dostupných informací vyplývá, že pokrok při plnění cíle Unie v oblasti klimatické neutrality se v případě Lotyšska zdá být do značné míry nedostatečný. Základním kamenem pro zajištění hospodářské transformace nutné k dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality jsou spolehlivé dlouhodobé strategie.

(3) Prvním krokem k posílení ambicí v oblasti adaptace by mělo být přijetí vhodného právního rámce pro vnitrostátní politiku v oblasti klimatu, který stanoví závazné, pravidelně aktualizované adaptační cíle pro měření celkového pokroku při budování odolnosti. Adaptační politiky by se měly zaměřit na oblasti nebo odvětví, které jsou obzvláště zranitelné vůči změně klimatu, jejichž činnosti jsou klíčové pro odolnost jiných odvětví nebo které mají značný význam pro národní hospodářství nebo veřejné zdraví. Je nutné přednostně reagovat, pokud jde o dopady a rizika, u nichž se očekává, že ovlivní kritickou infrastrukturu nebo systémy s dlouhou životností, nebo u nichž se očekává, že systémy ovlivní nevratně, s přihlédnutím k vzájemné interakci se socioekonomickým vývojem nebo jinými neklimatickými faktory. Monitorování a hodnocení adaptačního úsilí je nezbytné pro zachování odpovědnosti a zlepšení adaptační politiky.

(4) Zúčastněné strany ze soukromého sektoru jsou strůjci změn, neboť poskytují informace, zdroje, kapacity a financování. Subjekty na místní úrovni mají pravomoci, které mohou mít širší dopad na odolnost vůči změně klimatu. Je velmi důležité vypracovat a provádět adaptační politiky na nižší než celostátní úrovni,

([1]) Úř. věst. L 243, 9.7.2021, s. 1.
([2]) Zpráva o pokroku EU při provádění opatření v oblasti klimatu za rok 2023, COM(2023) 653 final, a pracovní dokument útvarů Komise týkající se posouzení pokroku v oblasti přizpůsobování se změně klimatu v jednotlivých členských státech podle evropského právního rámce pro klima, SWD(2023) 932.

DOPORUČUJE LOTYŠSKU:

Soulad vnitrostátních opatření s cílem klimatické neutrality

1. Zintenzivnit úsilí o zmírnění změny klimatu dosažením hmatatelného pokroku s ohledem na stávající a plánované politiky a zvážit další naléhavá opatření za účelem sladění očekávaných snížení emisí skleníkových plynů a příslušných prognóz s cílem klimatické neutrality.

2. Zaměřit úsilí zejména na zvrácení nedávného trendu v odvětví LULUCF.

3. Provést aktualizaci a zvýšit ambice a kvalitu vnitrostátní dlouhodobé strategie, mj. podpořením cílů Lotyšska v oblasti snižování emisí a zvýšení jejich pohlcování v jednotlivých odvětvích prostřednictvím věrohodných politik a opatření.

Soulad vnitrostátních opatření se zajištěním pokroku v oblasti adaptace

4. Dokončit vytvoření vhodného právního rámce pro politiku a opatření v oblasti adaptace na změnu klimatu. Zajistit, aby priority, strategie, politiky, plány a úsilí v oblasti adaptace byly úměrné předpokládané budoucí zranitelnosti a rizikům v oblasti klimatu, a to na základě nejlepších dostupných vědeckých poznatků a dostupných nástrojů pro klimatické prognózy a včasné varování. Zajistit, aby adaptační politiky byly systematicky a pravidelně monitorovány a vyhodnocovány a aby se výsledky odrážely v následném navrhování a provádění revidovaných politik. Posoudit příslušná zranitelná místa a rizika související se zvyšováním hladiny moří.

5. Zapojovat sociální partnery a zúčastněné strany ze soukromého sektoru do navrhování a provádění politik a příslušných investic. Dokumentovat postupy a výsledky příslušných konzultací. Zavést mechanismy, které zajistí vypracování politik na nižší než celostátní úrovni a jejich pravidelný přezkum a aktualizaci.

V Bruselu dne 18. prosince 2023.

Za Komisi
Wopke HOEKSTRA
člen Komise